

Інструментальні засоби розробки програмного забезпечення

Лабораторна робота №1

Мета: Опанувати принципи та підходи модульного тестування шляхом розробки та впровадження unit-тестів для наявного програмного коду, забезпечити перевірку коректності роботи окремих функцій, підвищити надійність, підтримуваність і якість програмного забезпечення.

Ювженко Назарій Олександрович ІПС-21

Теоретичні відомості:

Модульне тестування — це метод тестування програмного забезпечення, який перевіряє найменші окремі частини коду, такі як функції або класи, ізольовано одна від одної

Google Test – це фреймворк для модульного тестування коду мовою C++, розроблений Google. Він дозволяє створювати та запускати тести для перевірки окремих частин програми, використовуючи макроси для визначення тестів, тверджень та фікстур.

Опис вхідного коду:

Графи на основі списку суміжності, матриці суміжності (збереження даних у вершинах та ребрах графів). Додавання та видалення вершин/ребер. Перевірка на зв'язність графу. Визначення відстані між двома вершинами графу. Збереження графа в файл.

Розробка unit-тестів:

Для створення тестів використовувався Google Test як основний фреймворк тестування

Для гарантії незмінності вхідного коду було створено допоміжний клас, дочірній основному, `TestableGraph`. До цього класу було додано деякі функції, модернізовані через особливості тестів.

```
class TestableGraph : public Graph {
public:
    using Graph::DFS;
    using Graph::setVert;
    using Graph::setDir;
    using Graph::getMatrix;
    using Graph::isConnected;
    using Graph::addEdge;
    using Graph::removeEdge;
    using Graph::distanceBetween;
    using Graph::isStronglyConnected;
    using Graph::getGraphData;
    using Graph::listToFile;
    using Graph::matrixToFile;

    vector<vector<int>>& data() { return graph; }
    void setMatrix(bool m) { matrix = m; }
    void setData(const vector<vector<int>>& g) { graph = g; }

    bool checkVertices(int& u, int& v) {
        cin >> u >> v;
        if (cin.fail()) {
            cin.clear();
            cin.ignore(32767, '\n');
            cout << "Invalid vertex!\n";
            return false;
        }
        if (u == -1 && v == -1)
            return false;
        if (u < 0 || u >= vertices || v < 0 || v >= vertices) {
            cout << "Invalid vertex!\n";
            return false;
        }
        return true;
    }

    TestableGraph getTranspose() {
        TestableGraph gT;
        gT.setVert(vertices);
        gT.setDir(directed);
        if (matrix) {
            gT.matrix = true;
            gT.graph.assign(vertices, vector<int>(vertices, 0));
            for (int i = 0; i < vertices; i++)
                for (int j = 0; j < vertices; j++)
                    if (graph[i][j])
                        gT.graph[j][i] = 1;
        }
        else {
            gT.matrix = false;
            gT.graph.resize(vertices);
            for (int i = 0; i < vertices; i++)
                for (int u : graph[i])
                    gT.graph[u].push_back(i);
        }
        return gT;
    }
};
```

В ході тестування було використано можливість зміни буфері std::cin та std::cout для імітації вводу користувача, та запобігання виводу повідомлень тестованими функціями в консоль і перевірки вмісту цих повідомлень

```
stringstream dummy;
streambuf* orig_cout = cout.rdbuf(dummy.rdbuf());

stringstream input("0 1\n");
streambuf* orig_cin = std::cin.rdbuf(input.rdbuf());
g.addEdge();

cin.rdbuf(orig_cin);
cout.rdbuf(orig_cout);
```

```
stringstream dummy;

streambuf* orig_cout = cout.rdbuf(dummy.rdbuf());
g.isStronglyConnected();
cout.rdbuf(orig_cout);

string output = dummy.str();
EXPECT_NE(output.find("Graph is Connected"), string::npos);
```

Усього було додано 38 тестових сценаріїв, які охоплюють наступні напрямки:

- 1) Операції з ребрами (Edge Manipulation)
 - Додавання ребер (орієнтовані/неорієнтовані, петлі, дублікати)
 - Видалення ребер (включно з self-loop та ребрами, що не існують)
 - Перевірка консистентності внутрішнього стану графа після змін
- 2) Перевірка введення користувача (Input Validation)
 - Тести на коректне введення, вихід за межі, текстове введення
 - Перевірка наявності повідомлень про помилки у cout
 - Контроль відсутності побічних ефектів на граф

3) Обхід графа (Traversal)

- DFS для матриці та списку суміжності
- Перевірка коректного покриття лише досяжних вершин

4) Перевірка зв'язності (Connectivity)

- isConnected() та isStronglyConnected()
- Випадки: без ребер, без вершин, часткова зв'язність
- Перевірка відповідних повідомлень у cout

5) Пошук найкоротшої відстані (Distance Between)

- Перевіряються існуючі та недosoяні маршрути
- Контроль коректних повідомлень у cout

6) Збір параметрів графа (Graph Configuration Input)

- Читання кількості вершин та орієнтації
- Стійкість до некоректного текстового вводу

7) Транспонування графа (Transpose Operation)

- Правильність перенесення напрямків
- Перевірка логіки для матриці та списку
- Врахування self-loop

8) Виведення графа (Printing)

- Перевірка форматованого виводу adjacency list та adjacency matrix

9) Збереження у файл (Data Export)

- Тести для listToFile() та matrixToFile()
- Перевірка структури файлу та коректного заголовку

10) Інтеграційні тести

- Додавання ребер → перевірка зв'язності
- Емуляція реального використання

11) Performance-тести

- Перевірка швидкості роботи на великих графах
- Smoke-тест без ризику stack overflow

Усі тести успішно проходять та забезпечують:

- Повне базове покриття логіки Graph
- Коректність поведінки в різних режимах
- Перевірку граничних випадків некоректного вводу
- Надійність структури даних
- Можливість подальшого масштабування функціоналу

```
[-----] Global test environment tear-down
[=====] 38 tests from 1 test case ran. (248 ms total)
[ PASSED ] 38 tests.
```

Висновок: вході цієї лабораторної роботи я опанував принципи та підходи модульного тестування шляхом розробки та впровадження unit-тестів для наявного програмного коду

Посилання:

[Код на github](#)

[Pull request на github](#)

[Документація google test](#)